

Österbottens förbund
Pohjanmaan liitto

SISÄASIAINMINISTERIÖ

19.11.2012

INRIKESMINISTERIET

Lausunto

19.11.2012

ÖFPL/263/05.00.03/2012

Sisäasiainministeriö
hare@intermin.fi

Lausuntopyyntö 29.10.2012, SM054:00/2012

Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta laiksi poliisin hallinnosta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Taustaa

Sisäasiainministeriö (SM) asetti 12.4.2012 Poliisin hallinnon uudistamista koskevan kolmannen rakennehankkeen (PORA III). Valtakunnallinen hankeryhmä ylijohtaja Kauko Aaltomaan johdolla luovutti esityksensä hankkeen päälinjauksiksi 21.8.2012

Sisäasiainministeriön poliisiosasto pyytää lausuntoa hallituksen esitysluonnoksesta laiksi poliisin hallinnosta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Esityksellä jatkettaisiin poliisin hallintorakenneuudistusta. Tässä tarkoituksessa ehdotetaan hallinnollisia uudistuksia, jotka kohdistuvat liikkuvan poliisiin ja aluehallintovirastojen poliisin vastuualueisiin. Liikkuva poliisi hallinnollisena yksikkönä ehdotetaan lakkautettavaksi ja sen tehtävät ja henkilöstö siirtyisivät muihin poliisiyksiköihin. Aluehallintovirastojen poliisin vastuualueet lakkautettaisiin ja niissä hoidettavat tehtävät siirrettäisiin muille poliisiyksiköille. Tarkoituksena on, että lait tulisivat voimaan 1.1.2014 alkaen.

Lausunto

Pohjanmaan liitto kiittää saamastaan lausuntopyynnöstä ja haluaa tuoda esille seuraavaa:

Nykyisin poliisitoimen vastuualueita on kolmessa aluehallintovirastossa, joita ovat Lounais-Suomen aluehallintovirasto, Itä-Suomen aluehallintovirasto ja Pohjois-Suomen aluehallintovirasto. Vaasassa pääpaikkaa pitävän Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston toimialue kuuluu Lounais-Suomen aluehallintoviraston poliisitoimen vastuualueen. Poliisitoimen vastuualueet ovat organisatorisesti osa aluehallintovirastoa, mutta toiminnallisesti ja henkilöstöhallinnollisesti osa Poliisihallitusta. *Pohjanmaan liitto pitää perusteltuna esitystä, jonka mukaan aluehallintovirastojen ja poliisin vastuualueiden välinen hallinnollinen kytkentä puretaan.*

Toinen keskeinen esitys koskee liikkuvan poliisin yhdistämistä paikallispoliisiin. Uudistuksen mukaan liikkuva poliisi erillisenä hallinnollisena yksikkönä lakkautettaisiin ja sen hoitamien liikennevalvontatehtävät ja muut erityistehtävät organisoitaisiin uudelleen ylläpitäen näihin toimintoihin kohdennetut resurssit. Liikkuvan poliisin henkilöstö siirrettäisiin siihen perustettavaan poliisilaitokseen, jonka alueella yksikkö nykyisin toimii.

Pohjanmaan liiton mielestä on ensiarvoisen tärkeää turvata liikennevalvontaan tarvittavat riittävät resurssit. Niiden on vastattava mittavan raskaan liikenteen ja huonon tiestön asettamia lisävaatimuksia. Uudistuksen tulee turvata poliisitoiminnan nykyinen hyvä taso, kuten esityksessä todetaan.

Lopuksi haluamme antaa tukemme poliisin hallintorakenneuudistuksen Pora III –päälinjaukselle, jonka mukaan Pohjanmaan, Etelä-Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan *uuden poliisilaitoksen pääpoliisiasema esitetään sijoitettavaksi Vaasaan*. Pohjanmaan liitto haluaa tuoda perusteluinaan sisäasiainministeri Räsäselä aikaisemmin toimitetun maakuntahallituksen 20.8.2012 kannanoton lisäksi seuraavaa:

Pohjanlahden rannikolla sijaitseva Vaasan kaupunki on väestömäärältään ehdotetun toimialueen suurin kaupunki, ja sen työssäkäyntialueella asuu 111.516 henkilöä. Poliisin toimintaan vaikuttavia maakunnan erityispiirteitä ovat mm. toimiva kaksikielisyys, aito ja vahva ruotsinkielisyys, monikulttuurisuus sekä perinteikäs kansainvälisyys: Vain Uudellamaalla ja Ahvenanmaalla on ulkomaan kansalaisten osuus väestöstä suurempi kuin Pohjanmaalla. Tällä hetkellä Pohjanmaalla toimii kolme vastaanottokeskusta neljällä paikkakunnalla, ja niiden toimintaa tukevat mm. Vaasan poliisiasemalla työskentelevät 6–7 poliisia. He tekevät esimerkiksi turvapaikkatutkintaa ja osallistuvat maastavientiin sekä antavat asiantuntija- ja virka-apua. Vastaanottopaikkoja on yhteensä 610.

Haluamme korostaa myös Vaasassa sijaitsevien poliisin toimintaedellytyksiä edistävien sidosryhmien moninaisuutta. Vaasan poliisiasema tekee kiinteää alueellista, kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä. Vaasassa toimivat mm. Vaasan hallinto-oikeus, Vaasan hovioikeus, Pohjanmaan kärjäoikeus, Vaasan vankila ja yhdyskuntaseuraamustoimisto, kolme pohjalaismaakuntaa kattavan syyttäjänviraston pääpaikka ja Pohjanmaan hätäkeskus.

Poliisin haasteita lisää Pohjanmaan sijainti rannikolla. Pohjanmaan maakunnan satamat, lauttayhteys Uumajaan sekä maakunnan kaksi lentoasemaa Kruunupyssä ja Vaasassa erittäin vilkkaase liikenneyhteyksineen edellyttävät erityisiä valmiuksia poliisihallinnolta, ja esimerkiksi tullin ja poliisin yhteistyö on tärkeää.

Tällä hetkellä modernissa ja tulevaisuudenkin tarpeet kattavassa 15.000 m²:n poliisitalossa sijaitsevat asianmukaiset rikostutkintaa palvelevat laboratoriotilat, ampumarata, poliisivankila ja liikuntatilat sekä myös edunvalvonta ja Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan ulosottoviraston pääpaikka. Merkillepantavaa on lisäksi se, että moniviranomaisten johtokeskus sijaitsee vain Pohjanmaan hätäkeskuksessa, jonka kanssa yhteistyö on erittäin kiinteää. Vaasassa sijaitsevaan Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastoon on puolestaan kuluva vuoden kesällä rakennettu tilannekeskus.

Pohjanmaan poliisilaitoksen yhtenä erikoisuutena on myös ns. joukkojenhallintajoukkue eli JOUHA-joukkue: Tämä erikoiskoulutettu ja varustettu yksikkö toimii ryhmänä johdetusti, ja se on vuosittain komennettuna mm. itsenäisyyspäivänä Helsinkiin turvaamaan presidentin linnaan saapuvia juhluvieraita. Joukkuetta voidaan siirtää tarpeen mukaan sinne, missä tarve tällaiselle yksikölle on.

Osaavan työvoiman saatavuus on keskeisiä haasteita myös valtionhallinnossa. Vaasassa erittäin monipuolinen yliopisto- ja korkeakouluverkosto tarjoaa monipuoliset koulutus- ja tutkimuspalvelut. Helsingin yliopiston kaksikielinen oikeustieteellinen koulutus Vaasassa on jo pitkään tuottanut osaajia maakunnan työvoimatarpeeseen.

Österbottens förbund – Pohjanmaan liitto

Ulla-Maj Wideroos
maakuntahallituksen pj.

Olav Jern
maakuntajohtaja

Tiedoksi

Riitta Aulanko (riitta.aulanko@intermin.fi)

Österbottens förbund
Pohjanmaan liitto

Utlåtande

1 (3)

19.11.2012

Inrikesministeriet
hare@intermin.fi

Begäran om utlåtande 29.10.2012, SM054:00/2012

Utlåtande om utkastet till regeringens proposition med förslag till lag om ändring av polisförvaltningslagen och vissa lagar som har samband med den

Bakgrund

Inrikesministeriet tillsatte den 12 april 2012 ett tredje projekt för omstrukturering av polisförvaltningen (PORA III). Den riksomfattande projektgruppen, som leds av överdirektör Kauko Aaltomaa, överlämnade sitt förslag till projektets huvudsakliga riktlinjer den 21 augusti 2012.

Inrikesministeriets polisavdelning ber om utlåtande om utkastet till regeringens proposition med förslag till lag om ändring av polisförvaltningslagen och vissa lagar som har samband med den. Propositionen är en fortsättning på omorganiseringen av polisens förvaltning. Det föreslås därför administrativa ändringar som gäller rörliga polisens ansvarsområden samt polisens ansvarsområden inom regionförvaltningsverken. Det föreslås att rörliga polisen läggs ned som en administrativ enhet och dess uppgifter och personal överförs till andra enheter inom polisen. Polisens ansvarsområden inom regionförvaltningsverken upphävs och uppgifterna som sköts inom dem överförs till andra polisenheter. Avsikten är att lagarna ska träda i kraft den 1 januari 2014.

Utlåtande

Österbottens förbund tackar för begäran om utlåtande och önskar påpeka följande:

Ansvarsområden för polismäns verksamhet finns för närvarande vid tre regionförvaltningsverk: vid Regionförvaltningsverket i Sydvästra Finland, vid Regionförvaltningsverket i Östra Finland och vid Regionförvaltningsverket i Norra Finland. Verksamhetsområdet för polismäns verksamhet vid Regionförvaltningsverket i Sydvästra Finland omfattar verksamhetsområdet för Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland, som har Vasa som sin huvudort. Ansvarsområdena för polismäns verksamhet är organisatoriskt en del av regionförvaltningsverken men operativt och personaladministrativt en del av Polisstyrelsen. *Österbottens förbund anser att förslaget att upphäva den administrativa kopplingen mellan regionförvaltningsverken och polisens ansvarsområden är väl underbyggt.*

Det andra centrala förslaget handlar om att slå ihop rörliga polisen med lokalpolisen. I reformen läggs rörliga polisen ned som separat administrativ enhet och dess trafikövervaknings- och övriga specialuppgifter

omorganiseras samtidigt som resurserna för funktionerna bevaras. Rör-
liga polisens personal överförs till den polisinrättning som inrättas på
det område där enheten nu är verksam.

*Österbottens förbund anser att det är ytterst viktigt att se till att det
finns tillräckliga resurser för trafikövervakningen. Resurserna måste
svara mot de krav som den omfattande tunga trafiken och de dåliga
vägarna ställer. Reformen måste säkerställa att polisverksamheten kan
upprätthållas på en hög nivå, som det sägs i förslaget.*

Vi vill avslutningsvis uttrycka vårt stöd för förslaget att *förlägga huvud-
polisstationen för den nya polisinrättningen* i Mellersta Österbotten,
Södra Österbotten och Österbotten *till Vasa* i enlighet med de huvud-
sakliga riktlinjerna för omstruktureringen av polisförvaltningen Pora III.
Som tillägg till landskapsstyrelsens ställningstagande av den 20 augusti
2012, som inrikesminister Räsänen har fått tidigare, önskar Österbot-
tens förbund föra fram ytterligare motiveringar:

Vasa, som ligger vid Bottniska viken, är sett till invånarantalet den
största staden i det föreslagna verksamhetsområdet. I stadens pend-
lingsområde bor 111 516 personer. Landskapet har särdrag som inver-
kar på polisens verksamhet. Bland annat är den fungerande tvåspråkig-
heten, det svenska språket och den kulturella mångfalden starka, och
internationaliseringen har långa anor: bara i Nyland och på Åland är
andelen utlänningar större än i Österbotten. I Österbotten finns för när-
varande tre förläggningar för asylsökande på fyra orter, och de får assi-
stans av bland annat de 6–7 poliserna på Vasa polisstation. Poliserna
gör till exempel asylutredningar, deltar i eskorter av avvisade eller utvi-
sade samt ger handräckning och experthjälp. På förläggningarna finns
sammanlagt 610 platser för asylsökande.

Vi vill också poängtera att det i Vasa finns ett brett spektrum av intres-
senter som gagnar polisens verksamhetsförutsättningar. Polisstationen i
Vasa har ett etablerat regionalt, nationellt och internationellt samar-
bete. I staden finns bland annat Vasa förvaltningsdomstol, Vasa hov-
rätt, Österbottens tingsrätt, Vasa fängelse, Vasa byrå för samhällspå-
följder, Österbottens nödcentral och huvudsätet för de tre österbott-
niska landskapens gemensamma åklagarämbete.

Landskapets kustnära läge innebär en extra utmaning för polisen. Ham-
narna i Österbotten, färjeförbindelsen till Umeå och landskapets livligt
trafikerade flygplatser i Kronoby och Vasa förutsätter särskild bered-
skap av polisförvaltningen, och till exempel samarbetet mellan tullen
och polisen är viktigt.

Polishuset på 15 000 m² inrymmer ändamålsenliga kriminaltekniska la-
boratorier, skyttebana, polisfängelse, gym och intressebevakning samt
huvudkontoret för utsökningsverket i Mellersta Österbotten och Öster-
botten. Polishuset är modernt och klarar också framtida behov. Det är
värt att notera att bara Österbottens nödcentral har en ledningscentral
för olika myndigheter, och polisen har ett nära samarbete med nödcen-
tralen. I somras fick i Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland
i Vasa en lägescentral.

En specialitet för polisinrättningen i Österbotten är den specialutbildade
och specialutrustade styrkan för hantering av folkmassor (JOUHA), som
arbetar i grupp under ledning av befäl. Styrkan kommenderas varje år
bland annat till Helsingfors på självständighetsdagen för att skydda gäs-

ter som anländer till presidentens slott. Enheten kan sättas in där den bäst behövs för tillfället.

Tillgången på kompetent arbetskraft är en angelägen fråga också inom statsförvaltningen. Det omfattande nätverket av universitet och högskolor i Vasa kan stå till tjänst med mångsidig forskning och utbildning. Helsingfors universitets tvåspråkiga juridiska utbildning har redan länge slussat ut kvalificerade akademiker som möter landskapets behov av arbetskraft.

Österbottens förbund – Pohjanmaan liitto

Ulla-Maj Wideroos
ordf. för landskapsstyrelsen

Olav Jern
landskapsdirektör

För kännedom

Riitta Aulanko (riitta.aulanko@intermin.fi)

